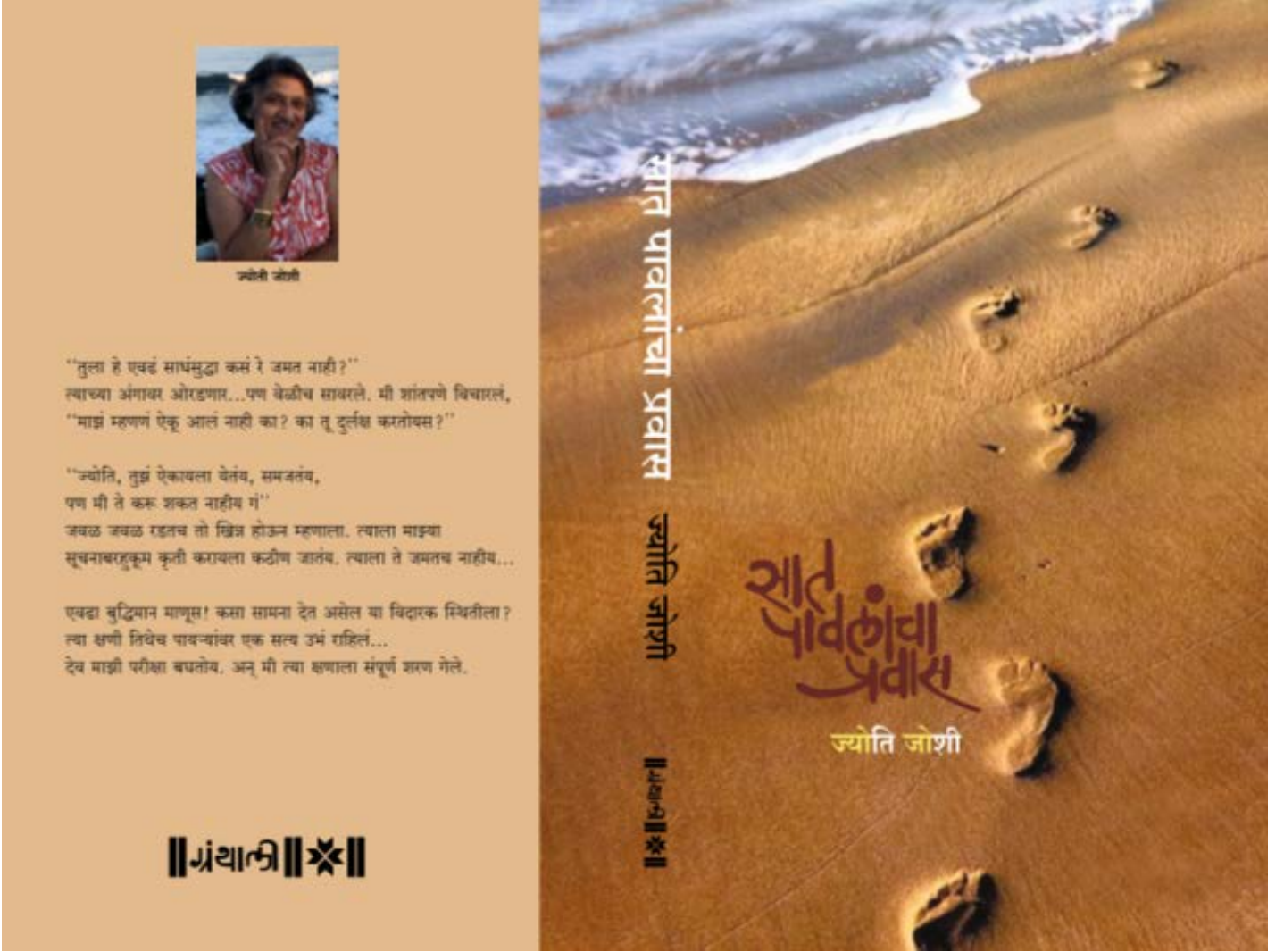

“सात पावलांचा प्रवास”

“सात पावलांचा प्रवास” हे ग्रंथाली तर्फे नुकताच प्रकाशित झालं आहे. पुस्तकाचे मूल्य \$19

- हया वेळी मी या पुस्तकाचा निधी अल्झायमर असोसिएशनला देणार आहे.

सध्या माझ्याकडे मोजक्याच कॉपीज आहेत. पण मी त्या भारतातून परत मागवणार आहे. तरी आपल्याला ते हवं असल्यास मला अवश्य कळवावे. लोभ असावा ही विनंती,

सस्नेहांकीत,

ज्योति जोशी

41 Godfrey Drive,

Norton, MA 02766

508-622-0240

1 पुस्तकाच्या प्रस्तावनेच पाहिलं पान

Life is not about waiting for storm to pass, but learning how to dance in the rain."

Unknown writer.

आयुष्यात संकटांची वादळ केव्हां येणार ह्यांची वाट पाहण्यात जीवन व्यर्थ न घालवता पावसाच्या धारात नाहून बेहोष व्हायला शिका.

मनोगत

आपल्या भारतीय संस्कृती प्रमाणे माझं नी मधुकरचं लग्न झालं तेंव्हा आमचा सात जन्माचा प्रवास सुरु झाला असं मी मानते. मधुकरचा हात हातात असल्याने सात पावलांची ही वाट कुठे घेऊन चालली होती याची तमा नव्हती?

लग्न झाल्यावर मधुकर माझा चंद्रसूर्य झाला. त्या आनंदाच्या सूर्य किरणांची लाम्बी मोजण्यास माझे हात समर्थ नाहीत. आमच्या जीवनाचा प्याला नेहमीच काठोकाठ भरलेला. आयुष्य, सतत आनंदाच्या भरतीची एक उंच लाटच. मात्र पुढे आमच्या त्या आनंदी सहजीवनाला ओहटी लागली कारण माझ्या सूर्यचंद्राला एकाच वेळी ग्रहण लागले. ^[1]अल्झायमर सारख्या भयानक आणि असाध्य रोगाने मधुकरत्याला पछाडलं.

'आय लव्ह लाईफ...जीवनावर माझ अतिशय प्रेम' हा माझा आवडता मंत्र. पण जेव्हां त्याचा आजार भाकीत झाला, तेव्हां प्रथम मला ओहोटीचा गाळच फक्त दिसू लागला. मधुकरच्या मनांत कोलाहल धुस्मुसत चालला. कधी कधी त्याच्या भ्रमाचा काळा कुट्ट अंधःकार माझही मन झाकाळायला लागला. सगळीकडे नकारत्मक ढग जमू लागले. मेंदूच्या या आजाराचं जबरदस्त विक्राळ स्वरूप, त्याचे मधुकरवर होणारे परिणाम मी फार जवळून अनुभवायला लागले. मध्यानीच्या सूर्यालगत त्या आजाराचा दाह मलाही तळपू लागला! कुठे तरी आश्रयाला गार सावली मिळते कां म्हणून मन सैर भैर धाऊ लागलं.

***

2 असंच एक पान

या क्षणाला तो पूर्वी सारखा फार हवा होता. तिचं मन कळवळलं ! तिला आठवलं...अमेरिकेत त्यांचा नव्या नवलाईचा संसार थाटात मांडलेला होता, मुली लहान होत्या. त्यांचे अभ्यास किंवा इतर काही तरी ती करत असायची. घर कामात व्यग्र असायची. एकीकडे भांडी घासायचे यंत्र भसाड्यान ओरडत. स्टोव्ह

वर काहीतरी रट्टा रट्टा शिजत असायचं, नी हा तिचा नवरा अशी ऐन वेळ साधून, हातात पुस्तक घेऊन म्हणायचा,

“अग ही कविता ऐक”.

“अरे तुला कसं कळत नाही ही काय काव्य वाचनाची वेळ आहे का”?

ती थक्क होऊन त्याच्याकडे बघत रहायची. तरीही तो कविता वाचून दाखवायच्याच मूड मध्ये. कविता ऐकल्यावर मात्र तिचा सगळा शीण विरघळायचा. ती मनातून बहरायची! कवितेचा तो तरल धागा देवाने दोघांच्या भोवती कसा सुरेख बान्धलाय? याहून भाग्य भाग्य ते आणखी काय? मनोमनी देवाचे आभार मानायची!

‘का नाही ते दिवस मला पकडता येत? आसिमोव्हच्या सायन्स फिक्शन सारख्या हव्या त्या कालाची प्रवासी का होता येत नाही मला’? तिचं मन तूरबुरलं.

त्याला डे केएर सेंटर मध्ये जायला उशीर होऊन चालणार नव्हत, कारण मग तिचा पुढचा सगळा दिवसच, लेट लोकल सारखा थबकत थबकत जाईल, हे तिला आता अनुभवाने पाठ झाले होते. पण नेहमीप्रमाणे तिचा आज ही नाईलाज झाला. पूर्वी ती क्षणा क्षणात आयुष्य जगे. पण आता तो आजारी पडल्यापासून आल्या क्षणाला शरण जायची कला आत्मसात करण्याचा तिचा अट्टाहास हा रोजचाच.

कामाची बाई - रोझ, भांडी घासत होती. अजून त्याचा डबा भरायचा होता, नर्सला चिठी लिहावयाची होती. तिची स्वतःची पोहण्याची तयारीही झाली नव्हती. किती काम खोळंबून राहिली होती. काय करावं, हे तिला कळत नव्हत.

तिनं त्याला ब्रेकफास्ट भरवलान. सर्व आटपून शेवटी त्याला कोचावर सुरक्षित बसविले. आजकाल बसताना त्याचा तोल जातोय, कधी खुर्ची चुकते...तो सारखे हात चोळू लागला. त्याचा हा नवीनच चाळा. त्यामागे असणारी त्याच्या मनाची मूक तगमग तिलाही अस्वस्थ करू लागली. ती कासावीस झाली सीडी वर तिचं आवडतं भजन चालू होतं.

^[1] By 2025, the number of people age 65 and older with Alzheimer's disease is estimated to reach 7.1million- 140% increase from the more than 5 million- age 65 and older currently affected. Every 7th second there is a person diagnosed with Alzheimer.